

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัย การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล โพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยนำมาสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล โพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบล โพธิ์ชัย
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล โพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีเพศ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหมู่บ้านในการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล โพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล โพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบล โพธิ์ชัย อยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีเพศและหมู่บ้านอาศัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล โพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 224 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 144 คน โดยวิธีการสุ่มแบบง่ายและแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ที่ตอบแบบคำถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ตามมาตราส่วนประมาณค่า คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เป็นแบบคำถามปลายเปิด จำนวน 7 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบการดำเนินงาน ใช้วิธีการเปรียบเทียบ t -test และ F -test (One Way ANOVA) กรณีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการ เซฟเฟ่

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยผลการดำเนินงานตามธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ปรากฏผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 144 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.10 หมู่บ้านที่อยู่อาศัย พบว่า หมู่ที่ 1 บ้านนาดี และหมู่ที่ 7 บ้านร่องเม็ก คิดเป็นร้อยละ 14.60

2. ผลการดำเนินงานตามธรรมนูญของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามธรรมนูญของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีเพศแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามธรรมนูญของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า ควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ควรให้ความรู้เรื่องกฎระเบียบของหน่วยงานให้แก่ประชาชนทราบ ควรสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส ควรกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการปฏิบัติงาน ควรจำนวนจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับปริมาณงาน ควรทำแผนภูมิขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยเปิดเผยสำหรับประชาชนที่จะมาขอรับบริการ ควรจัดให้บุคลากรทำงานแทนกัน ได้ในเวลาที่บุคคลนั้น ไม่มาปฏิบัติงาน ควรมีบริการถ่ายเอกสารให้แก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการ ควรให้บริการตามลำดับก่อน – หลังอย่างเหมาะสม ควรนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการบริหารงาน

อภิปรายผล

จากการวิจัยผลการดำเนินงานตามธรรมนูญของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ได้ ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 การดำเนินงานตามหลักธรรมนูญของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อยู่ในระดับปานกลาง

การวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานตามธรรมนูญของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ จลองนพ อัมพรัตน์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักธรรมนูญของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมนูญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ บวร วิเศษสุนทร (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมนูญมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย สอดคล้อง

กับ ยุทธศักดิ์ พบลาภ และ อุดมเดช ต้นแก้ว (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการกระจายอำนาจกับการบูรณาการการปกครองตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลและสำนักงานเทศบาล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระจายอำนาจกับการบูรณาการการปกครองตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สุดาภรณ์ คำมุกชิก (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโนนสะอาดโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ จักรภัทร ชารีคำ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ พระมหาธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมในระดับปานกลาง

จากการวิจัยผลการดำเนินงานตามธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. มีการสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้
2. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ มีตัวชี้วัดการปฏิบัติงาน
3. มีการใช้เทคโนโลยี และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ทันสมัย
4. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ได้รับผิดชอบ
5. มีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ
6. มีการทบทวน ปรับปรุงกฎ ระเบียบ และกระบวนการ การดำเนินการให้ทัน

ต่อเหตุการณ์

7. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางระบบเสียง ไร้สายอย่างสม่ำเสมอ
8. มีการจัดระบบการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดเก้าอี้ที่นั่งสำหรับ

ผู้มารับ

จากเหตุการณ์ดังกล่าว อาจเป็นเหตุผลว่าการดำเนินงานตามธรรมเนียมปฏิบัติของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จึงปรากฏผลอยู่ในระดับมาก

สมมุติฐานที่ 2 คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีเพศและหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน

1. ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับ จักรภัทร ชารีคำ (2550) ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ ประชาชนที่มีเพศและอายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่ต่างกัน สอดคล้องกับ บวร วิเศษสุนทร (2550) ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมเนียมปฏิบัติมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศโดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ วิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ ของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาค้นพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานที่มีสภาพแตกต่างในเรื่องเพศ โดยรวมและทุกด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สุดาภรณ์ คำมุขิก (2552) ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ จดลองนพ อัมพรรัตน์ (2550) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากร ในหน่วยงานที่มีเพศ มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติแตกต่างกัน

จากการวิจัยผลการดำเนินงานตามธรรมเนียมปฏิบัติของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศแตกต่างกัน แต่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศชายและเพศหญิง มีการปฏิบัติงาน ได้อย่างเท่าเทียมกัน และเพศไม่ได้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

ด้วยเหตุการณ์ดังกล่าวผลการดำเนินงานตามธรรมเนียมปฏิบัติของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศแตกต่างกัน จึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมเนียมปฏิบัติของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมแตกต่างกัน ผลการวิจัยที่พบเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ พบลาภ และ อุดลยเดช ต้นแก้ว (2551) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และสำนักงานเทศบาลตำบล จำนวน 9 แห่ง รับรู้และปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับ บุญนำ นิกิรเทศ (2552) การดำเนินงานของเทศบาลตำบลปากคาด ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลปากคาด ที่อาศัยอยู่ตำบลปากคาด และตำบล โนนศิลา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิจัยผลการดำเนินงานตามธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอ เมือง จังหวัดหนองคาย ที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน แต่มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1. เทศบาลอาจมีการดำเนินงานบางด้านแตกต่างกัน เช่น ด้านการเกิด ประโยชน์สุขแก่ประชาชน ด้านการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของ ประชาชนที่อาจจะไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร

2. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบล โพธิ์ชัย อาจมีความเข้าใจต่อการ ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลแตกต่างกัน

3. การจัดสรรงบประมาณที่เทศบาลจัดอาจมีความ ไม่เสมอภาคระหว่าง หมู่บ้านที่อยู่อาศัยจึงทำให้แต่ละหมู่บ้านที่อยู่อาศัยมีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป

ด้วยเหตุการณดังกล่าวผลการดำเนินงานตามธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล โพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ที่มีหมู่บ้านที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน จึงมีความคิดเห็น แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยผลการดำเนินงานตามธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล โพธิ์ชัย อำเภอ เมือง จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัย ได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 ควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน

1.2 ควรมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล รับฟังความคิดเห็นจาก

บุคคลภายนอก

1.3 ควรรนำระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานมาใช้ในการบริหารงาน

1.4 ควรเผยแพร่การประเมินผลการปฏิบัติงานให้ประชาชนทราบ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยความพึงพอใจหรือแรงจูงใจในของข้าราชการและพนักงาน
ในการปฏิบัติงาน

2.2 ควรทำการวิจัยปัญหาการบริหารงานของของเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย
อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY